

De vaststellingsovereenkomst

Mark Diebels

universitair docent arbeidsrecht – advocaat KZO | O13 advocaten

De vaststellings- overeenkomst

1. Vaststellingsovereenkomst

- WWZ: meer afwijzingen van inhoudelijke ontslagverzoeken:

d-grond	28-30% toegewezen
e-grond	39-40% toegewezen
g-grond	49% toegewezen

- WWZ: meer schikkingen.
- Toekomst onder Wab

1. Vaststellingsovereenkomst (art.7:901BW)

- *'ter beëindiging of voorkoming*
 - *van onzekerheid of geschil*
 - *over wat rechtens tussen hen geldt*
 - *binden partijen zich aan een vaststelling daarvan'*
-
- ook geldig als dat in strijd mocht blijken met dwingend recht,
 - tenzij naar inhoud of strekking ook in strijd met goede zeden of openbare orde (art.7:902 BW).

1. Vaststellingsovereenkomst

- Hoge Raad 9 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:39
(werknemer/X Yachts Builders B.V.) toekomstig geschil

'3.5... Weliswaar kan rechtsgeldig een vaststellingsovereenkomst worden gesloten ter voorkoming van een (toekomstig) geschil (art. 7:900 lid 1 BW), maar art. 7:902 BW brengt mee dat de vaststelling alleen dan in strijd mag komen met dwingend recht indien deze strekt ter beëindiging van een – reeds bestaand – geschil (en dus niet strekt ter voorkoming daarvan).'

1. Vaststellingsovereenkomst

- Hoge Raad 6 januari 2017, ECLI:NL:HR:2017:19 (Blue Taxi/Stichting Sociaal Fonds Taxi (SFT)) bestaande onzekerheid

'3.3.3....Zowel in de tekst van art. 7:902 BW als in die van art. 7:900 lid 1 BW als in de (wetsgeschiedenis), worden onzekerheid en geschil telkens op een lijn gesteld. Er is dan ook geen grond het voorschrift van art. 7:902 BW te beperken tot het geval van beëindiging van een geschil en daaronder niet mede te begrijpen het geval van beëindiging van onzekerheid in meer algemene zin.'

1. Vaststellingsovereenkomst

- Hoge Raad 6 januari 2017, ECLI:NL:HR:2017:19 (Blue Taxi/Stichting Sociaal Fonds Taxi (SFT)) bestaande onzekerheid

*'3.3.3....De wetgever heeft met art. 7:902 BW slechts beoogd de mogelijkheid te aanvaarden van een vaststelling die in haar resultaat in strijd komt met dwingend recht, indien zij strekt tot beëindiging van een **bestaande** onzekerheid of van een **bestaand** geschil, maar niet indien zij strekt tot voorkoming van een (toekomstige) onzekerheid of van een (toekomstig) geschil.'*

1. Vaststellingsovereenkomst

- strijd met dwingend recht? Blue Taxi: r.o. 3.3.2.

*'Aan de voormelde regel ligt de gedachte ten grondslag dat, ook indien de onzekerheid of het geschil is terug te voeren op onzekerheid omtrent **de uitleg** van een regel van dwingend recht of omtrent **het resultaat waartoe een door een zodanige regel beheerste verhouding** van partijen in het gegeven geval leidt (bijv. HR 5 april 1991, NJ 1992, 244, en 14 februari 1992, NJ 1992, 245), behoefte bestaat aan de mogelijkheid van een vaststellingsovereenkomst, waardoor een eventuele procedure tussen partijen kan worden voorkomen en waarbij — zolang men op vermogensrechtelijk gebied blijft — op de koop toe moet worden genomen dat, indien naderhand duidelijkheid omtrent die uitleg of dat resultaat wordt verkregen, aldus een geldige overeenkomst bestaat, die niettemin, naar resultaat, met dit dwingende recht strijdt.'*

2. Totstandkoming

a) Ter zitting

- art. 87 lid 3 Rv

'Indien een schikking tot stand komt, wordt, wanneer een partij dat verlangt, een proces-verbaal opgemaakt, dat mede wordt ondertekend door partijen of hun tot dat doel bijzonderlijk gevolmachtigden en waarin de verbintenissen die partijen ten gevolge van die schikking op zich nemen, worden uitgedrukt. De uitgifte van dit proces-verbaal geschiedt in executoriale vorm.'

- Aanbeveling schikking en proceskosten Wwz
 - soms liever beschikking en LEO

2. Totstandkoming

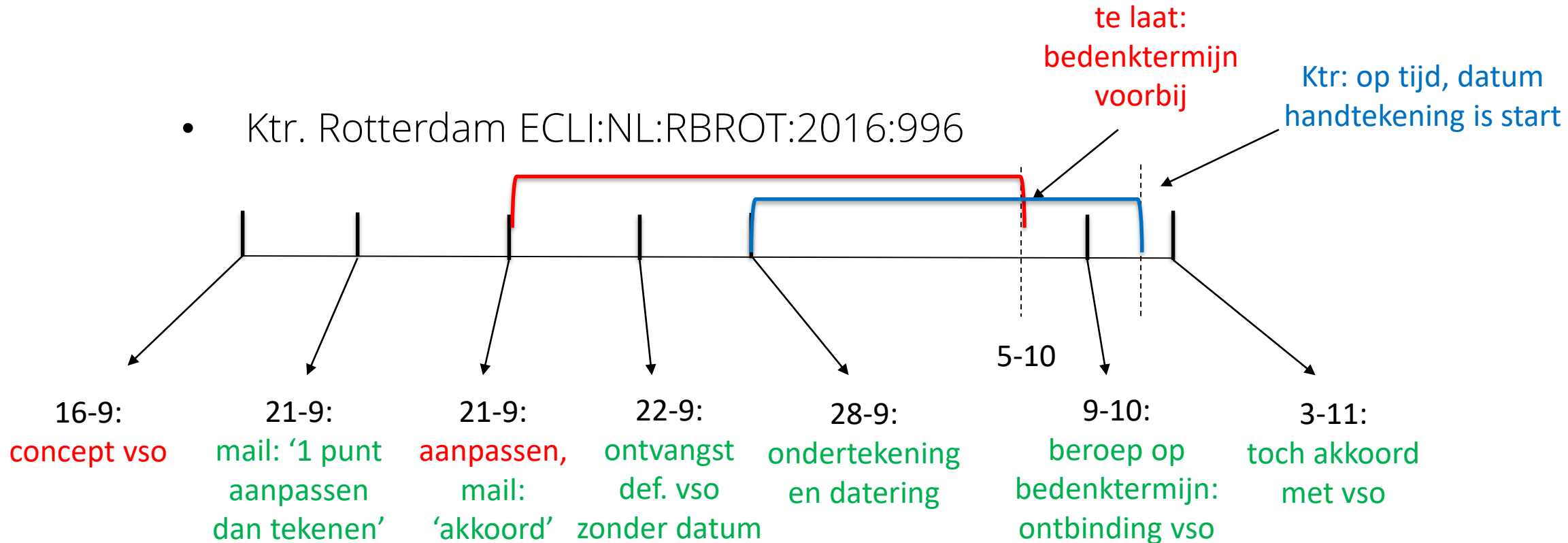
b) beëindigingsovereenkomst (artikel 7:670b BW)

↳ schriftelijk

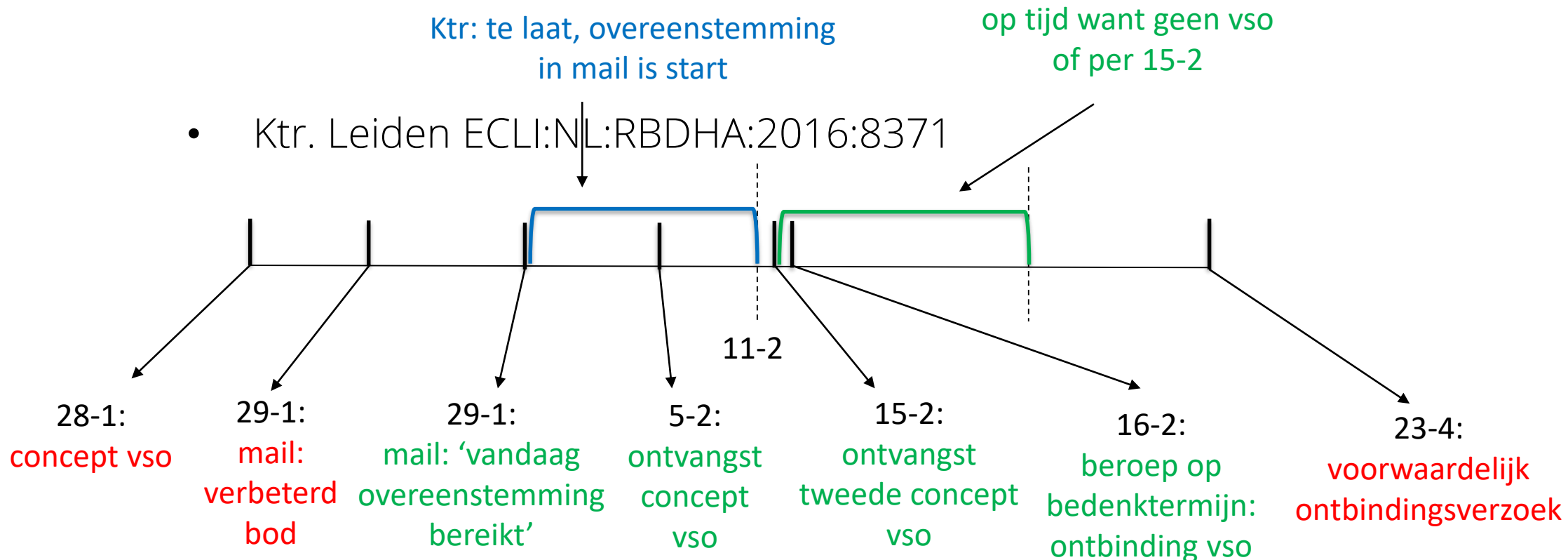
- HR 10 juli 2011, zie: ECLI:NL:PHR:2011:BQ7054
'[h]oewel partijen (...) elkaar op een aantal hoofdlijnen hadden gevonden, was van zodanig overeenstemming dat van een allesomvattende regeling sprake was, althans een zodanige overeenstemming dat de eventuele leemtes konden worden opgevuld aan de hand van bedoelingen van partijen en de wet nimmer sprake (...)'
- eenmalige buitengerechtelijke ontbindingsmogelijkheid ('bedenktermijn')

2. Totstandkoming

- Ktr. Rotterdam ECLI:NL:RBROT:2016:996

2. Totstandkoming

- zie ook bijv.: RBDHA:2016:16878, RBZWB:2017:1155, RBROT:2019:4983

2. Totstandkoming

c) Bij oosv

Eerst ontslag op staande voet geven, dan vso aanbieden, na ommekomst bedenktijd intrekken oosv

Stel geen overeenstemming over vso? Dan procederen over oosv

Kan het anders?

2. Totstandkoming

c) Bij oosv HR 4 november 1983, NJ 1984,187.

*“3.2(...) Indien een werkgever, aan wie bekend is geworden dat zich een dringende reden tot ontslag van een werknemer heeft voorgedaan, onverwijld aan de werknemer mededeling doet van zijn **voornemen** hem op grond van de alsdan medegedeelde dringende reden op staande voet te ontslaan, voorts hierbij aan deze werknemer **een voorstel doet tot ontslag op eigen verzoek** en hem een **korte termijn laat voor beraad** over een en ander, gedurende welke termijn de werknemer buitengewoon verlof krijgt en vervolgens na afloop van deze termijn, als blijkt dat de werknemer niet zelf ontslag neemt, deze op staande voet ontslaat, moet voor de toepassing van art.1639o worden aangenomen dat de reden van het ontslag onverwijld is medegedeeld en tevens dat de ontslagverlening **onverwijld** is geschied. Dit is niet anders indien de werkgever, in plaats van een voornemen tot ontslag ter kennis van de werknemer te brengen, deze **onverwijld ontslaat**, evenwel onder de **opschortende voorwaarde** dat de werknemer **binnen korte termijn voor beraad niet zelf ontslag neemt.**”*

Zie vb: RBUTR:2009:BK6977, RBALM:2011:BP8265

3. Inhoud vaststellingsovereenkomst

- a) Ontslagdatum
- b) Ontslagreden
- c) Andere aspecten
- d) Finale kwijting
- e) Uitsluiten ontbindingsrecht

3a. Ontslagdatum

Art. 19 lid 3 WW:

Geen recht op uitkering heeft de werknemer zolang de rechtens geldende opzegtermijn niet is verstreken... Onder de rechtens geldende opzegtermijn wordt verstaan...artikel 672 ... In geval de dienstbetrekking is geëindigd met wederzijds goedvinden, geldt de...opzegtermijn voor de werkgever. Als datum waarop de dienstbetrekking wordt geacht te zijn opgezegd, geldt de datum waarop: a. de beëindiging schriftelijk is overeengekomen; of...

Stel: arbeidsovereenkomst wg en wn opzegtermijn twee maanden.

3a. Ontslagdatum

Wetgeschiedenis: afwijking wettelijk systeem is nietig, literatuur vernietigbaar
Bij beroep op nietigheid/vernietiging door wn:
terugval op wettelijk systeem voor beiden

Stel: arbeidsovereenkomst alleen opzegtermijn wn 2 maanden
Werknemer 1 maand, of werkgever 4 maanden?

Hoge Raad, 1 mei 2015, ECLI:NL:HR:2015:1192 (Flextronics)
dubbele werkgeverstermijn moet ook schriftelijk,
zo niet dan vernietigbaarheid en terugval op wettelijk systeem

3a. Ontslagdatum

Ontslag: per? met ingang van? op?

Hof Arnhem-Leeuwarden ECLI:NL:GHARL:2019:4308 (ABN AMRO)

'Onder verwijzing naar...de...afgegeven ontslagvergunning, zeggen wij hierbij ... uw arbeidsovereenkomst met de bank op per 1 maart 2018.'

verzoekschrift ontvangen op 30 mei 2018

ABN AMRO: einde arbeidsovereenkomst is op 28 februari

wn: einde arbeidsovereenkomst op 1 maart

3a. Ontslagdatum

Hof Arnhem-Leeuwarden ECLI:NL:GHARL:2019:4308 (ABN AMRO)

*'Steun voor de opvatting dat een opzegging per 1 maart mocht worden begrepen als een beëindiging van de arbeidsovereenkomst op 1 maart (en dus niet al op 28 of –in een schrikkeljaar- 29 februari) kan worden gevonden in de betekenis van het woord “per” in het normaal spraakgebruik als “vanaf” of “met ingang van”. Zo houdt een **indiensttreding per 1 maart naar normaal spraakgebruik in een indiensttreding met ingang van 1 maart.** Het dienstverband begint dan op 1 maart.*

...[verzoekster] (heeft) redelijkerwijs mogen begrijpen dat door het ontslag per 1 maart 2018 de arbeidsovereenkomst eindigde op 1 maart 2018. Als ABN AMRO met een ontslag per 1 maart 2018 daadwerkelijk wilde bewerkstelligen dat het dienstverband eindigde op 28 februari 2018...had het op haar weg als werkgever gelegen om [verzoekster] daarover afdoende duidelijkheid te verschaffen...'

3a. Ontslagdatum

Suggestie

'De arbeidsovereenkomst eindigt met wederzijds goedvinden met ingang van 1 december 2019, zodat 30 november 2019 de laatste dag van het dienstverband is.'

3b. Ontslagreden

Stel oosv en discussie daarover:

Opnemen in vaststellingsovereenkomst:

vb. 'er is geen sprake van een dringende reden' of 'er is geen verwijt te maken aan de werknemer'

art. 24 lid 5, WW, art. 25 WW en art. 54 lid 1 Wet SUWI

art. 225, 227a en 227b Sr

art. 10a lid 1 tweede volzin en sub d Advocatenwet

antedateren

3c. Andere aspecten

- vrijstelling van werk (art. 7:628 BW)
- getuigschrift (art. 7:656 BW)
- inleveren eigendommen
- communicatie over vertrek
- social media clause
- afscheid

3c. Andere aspecten

Niet afgesproken zaken:

Art. 6:248 lid 1 BW:

'Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.'

3c. Andere aspecten

Niet afgesproken zaken:

aard: einde deelname collectieve regelingen of voorzieningen

wet: art. 7: 656 lid 1 BW (getuigschrift)

gewoonte: niet kwaadspreken over elkaar

redelijkheid en billijkheid: redelijk voortgezet gebruik leaseauto

3d. Finale kwijting

- afstand van vorderingsrecht (art. 6:160 lid 1BW)
- Hoge Raad 22 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:975 (Citadel/Bela)
 - niet elk gebruik van het woord '*kwijting*' betekent afstand van vorderingsrecht
 - daarvoor is ook nodig:
 - afspraak: verschuldigde wordt niet betaald óf
 - einde maken aan onzekerheid over verschuldigdheid

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Amsterdam 8 mei 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1641 (werknemer/Stichting Kenter Jeugdhulp)
- *“Tussen partijen is alles besproken en uitonderhandeld en er zijn geen verdere onderwerpen die partijen, al dan niet in de onderhandelingen naar voren gebracht door een van hen, buiten deze overeenkomst wensen te laten. Een en ander betekent dat partijen elkaar, behoudens voor zover het betreft de nakoming van de hiervoor in deze overeenkomst omschreven rechten en verplichtingen, finale kwijting verlenen.”*

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Amsterdam 8 mei 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1641 (werknemer/Stichting Kenter Jeugdhulp) doorbreking finale kwijting bij onbekende onzekerheid
- opgenomen ontslagreden: verschil van inzicht en daardoor verstoorde arbeidsverhouding, niet: fraude;
- Haviltex: beding zal niet bedoeld zijn voor zaken die toen onbekend waren;
- geen gerechtvaardigd vertrouwen van afstand ter zake fraude want werknemer zweeg.

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Amsterdam 8 mei 2018,
ECLI:NL:GHAMS:2018:1641 (werknemer/Stichting
Kenter Jeugdhulp)

hier:	31 januari 2014	vso
	1 mei 2014	einde arbeidsovereenkomst?
	26 juni 2014	onregelmatigheden

wat als er vóór 1 mei 2014 onregelmatigheden waren vastgesteld?

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 augustus 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:7327 (werknemer/Drankengroothandel Scheerder B.V.) aantasting finale kwijting op grond van dwaling
- *“Partijen hebben alle tussen hen bestaande geschilpunten besproken en beogen met deze vaststellingsovereenkomst alle tussen hen bestaande geschilpunten te beslechten. Partijen verlenen elkaar na effectuering van bovenstaande voorwaarden finale kwijting over en weer uit hoofde van de arbeidsovereenkomst en de beëindiging daarvan, pensioenschade daaronder begrepen. De finale kwijting heeft mede tot gevolg dat Partijen zich onthouden van het instellen van enige procedure jegens elkaar uit hoofde van de arbeidsovereenkomst of de beëindiging daarvan.”*

3d. Finale kwijting

- *“De beëindigingsovereenkomst is door partijen aangemerkt als een vaststellingsovereenkomst in de zin van art. 7:900 BW en strekt daarmee tot beëindiging of ter voorkoming van onzekerheid of een geschil langs contractuele weg. Deze beslissing houdt in wat de rechtsverhouding of rechtstoestand tussen de partijen bij de vaststellingsovereenkomst moet zijn. Partijen aanvaarden daarbij dat deze vaststelling mogelijk afwijkt van wat feitelijk tussen hen rechtens was en in zoverre heeft de vaststellingsovereenkomst een finaal karakter. De aard van de vaststellingsovereenkomst staat in beginsel aan een succesvol beroep op dwaling in de weg: de specifieke rechtsfiguur van de vaststellingsovereenkomst strekt immers juist tot het beëindigen of het voorkomen van een onzekerheid of geschil (vgl. HR 15 november 1985, NJ 1986, 228, (Ebele Dillema II))....*

3d. Finale kwijting

- *'...Dit betekent echter niet, ..., dat een vaststellingsovereenkomst nooit ten gevolge van een wilsgebrek kan worden aangetast. Het hiervoor genoemde karakter van de vaststellingsovereenkomst verzet zich niet tegen een op dwaling gegronde aantasting van de vaststellingsovereenkomst wanneer de betreffende dwaling juist op het conto van de wederpartij valt te schrijven, omdat zij bij het aangaan van de vaststellingsovereenkomst onjuiste informatie heeft verstrekt (onder meer HR 1 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY3129) of relevante informatie voor zich heeft gehouden (HR 27 april 2007, ECLI:NL:HR:2007:AV0432).'*

3d. Finale kwijting

- Hoge Raad 12 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX7588 (ABN AMRO/werknemer) 81 RO maar goed werkgeverschap als doorbreking van finale kwijting
- vso met finale kwijting,
- op verzoek van ABN AMRO zonder werknemersjurist
- optierechten niet besproken
- werknemer beseftte niet dat opties zouden vervallen

3d. Finale kwijting

- Hoge Raad 12 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX7588 (ABN AMRO/werknemer) 81 RO maar goed werkgeverschap als doorbreking van finale kwijting

Hof:

- beding niet taalkundig uitleggen maar Haviltex; redelijkerwijs hoefde werknemer verval niet te verwachten;
- het niet wijzen op verval van optierechten betekent strijd met goed werkgeverschap (art. 7:611 BW)

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Amsterdam 30 januari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:287 (werknemer/Chubb Fire & Security B.V.) uitleg contra proferentem
- *“Partijen verlenen elkaar voorts over en weer finale kwijting ten aanzien van de per 1 februari 2007 geëindigde arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat uw cliënt geen aanspraak meer kan maken op de vorderingen zoals geformuleerd in uw brief van 9 februari 2007, en welke andere vorderingen dan ook.”*

3d. Finale kwijting

- Gerechtshof Amsterdam 30 januari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:287 (werknemer/Chubb Fire & Security B.V.) uitleg contra proferentem
- Hof legt correspondentie uit: uitleg is niet logisch
- beroep op finale kwijting is een bevrijdend verweer
- stelplicht en bewijslast bij de werkgever
- twijfel over de uitleg van beding mag niet ten nadele van werknemer strekken.

3e. Uitsluiten ontbindingsrecht

- *“Partijen doen onherroepelijk afstand van hun recht om de vaststellingsovereenkomst te (laten)ontbinden, te vernietigen of de nietigheid in te roepen om welke reden dan ook.”*
- Haviltex: “ Hiervoor is al vastgesteld dat Scheerder niet wist van de (omvangrijke) fraude die [appellant] voorafgaand aan het sluiten van de vaststellingsovereenkomst had gepleegd. Dat gegeven maakt dat [appellant] redelijkerwijs niet mocht verwachten dat Scheerder ontbinding van de overeenkomst ook uitsloot voor de situatie dat die fraude later aan het licht zou komen.”

De informatie in deze presentatie is met zorg samengesteld,
maar er kunnen geen rechten ontleend worden aan de inhoud.